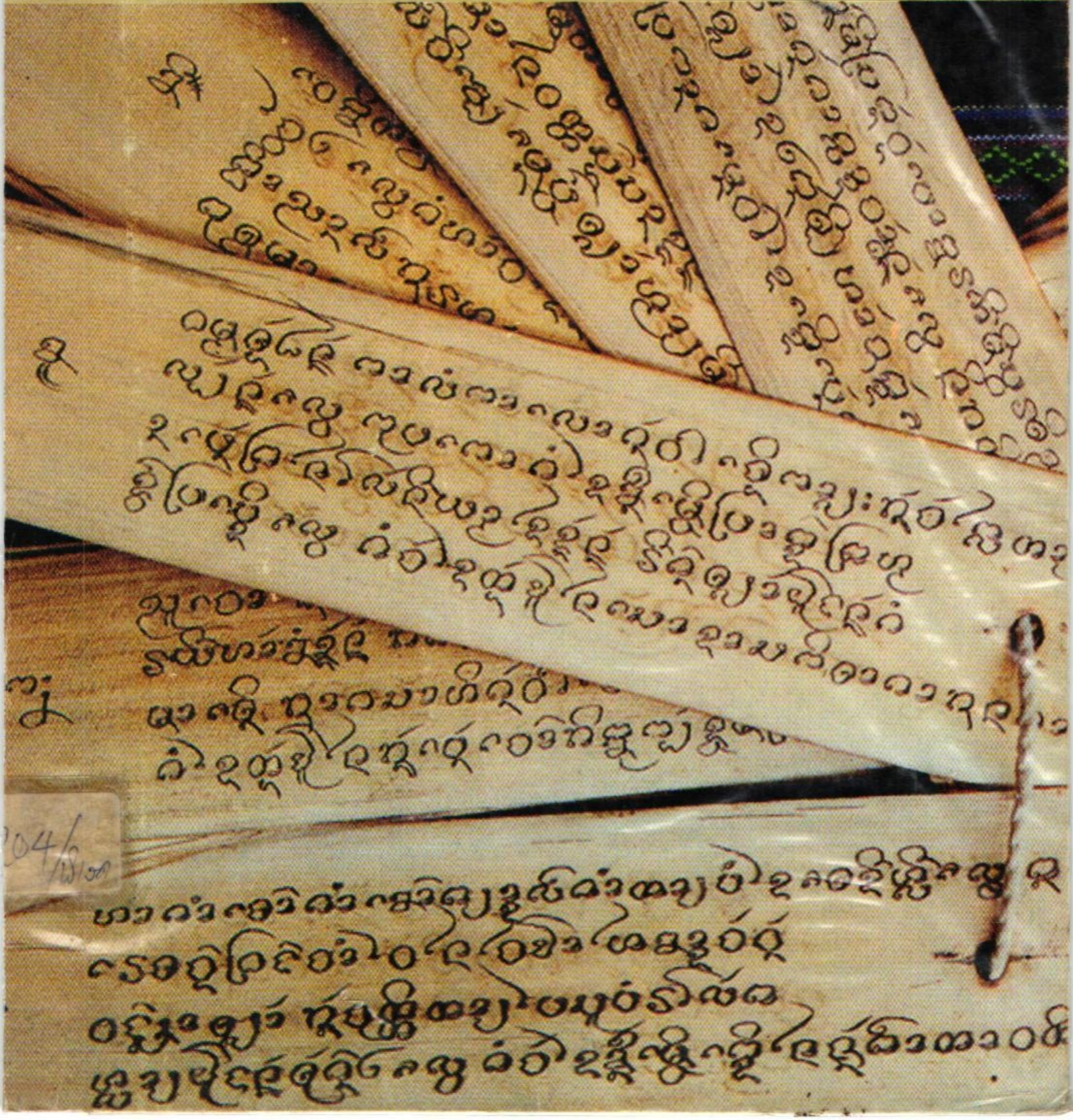

ຜະຫຍາຍໂອຍ

ຮິບໂຮມໂດຍ : ມະຫາ ບຸນຍົກ ແສນສຸນທອນ

20

ຜະຫຍາຍຢ່າງອະຍ

ຮິບໂຮມໂດຍ

ມະຫາ ບຸນຍົກ ແສນສຸນທອນ

ຈັດພິມໂດຍ

ໂຄງການປົກປັກຮັກສາຫັງສີໃບລານລາວ

ການຮ່ວມມື ລາວ-ເຢຍຣະມັນ

2000

ຜະຫຍາຍຢ່ອຍ

ຮິບໂຮມໂດຍ

ມະຫາບຸນຍົກ ແສນສຸນທອນ

© **ສະຫງວນ ລິຂະສິດ**

ບັນນາທິການ-ພິສູດອັກສອນ : **ດາລາ ກັບລະຍາ**
ອອກແບບຫນ້າປົກ-ຄອມພິວເຕີ : **ຄຳມັກ ວົງສັກດາ**

ພິມທີ່ ວິສະຫະກິດການພິມ ກະຊວງສຶກສາ
ຕາມ ຫບ 25/ພຫປ 020496

ພິມຄັ້ງທຳອິດ ປີ 1996 ຈຳນວນ 2.000 ຫົວ
ພິມຄັ້ງທີສອງ ກໍຣະກິດ 2000 ຈຳນວນ 3.000 ຫົວ

ໂຄງການປົກປັກຮັກສາຫນັງສືໃບລານລາວ

ທ່າສະຫມຸດແຫ່ງຊາດ

ກະຊວງກະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ

ກະນົນເຊດກາທິລາດ (ນ້ຳພຸ) ວຽງຈັນ

ສ ວ ລ ະ ບ າ ນ

1. ຜະຫຍາຍໂອຍ	1
2. ຄຳອຳນາດກອນສານ	29
3. ສານໄກ່ແກ້ວ	44

ຄຳນຳ

(ໃນການພິມຄັ້ງທີສອງ)

ປຶ້ມຜະຫຍາຍ່ອຍ ທີ່ທ່ານອາຈານມະຫາບຸນຍົກ ແສນສຸນທອນ ໄດ້ຮິບໂຮມ ກອດຈາກລານກ້ອມໃນວັດຕ່າງໆ ຢູ່ຫລວງພະບາງ ແລະ ພິມແຈກຢາຍໄປໃນຊຸດທີ່ນຶ່ງ ຈຳນວນ 2.000 ຫົວ ມາຮອດ ປັດຈຸບັນ ທາງໂຄງການເຫັນວ່າມີຜູ້ນິຍົມຊົມຊອບ ໃຊ້ອ່ານ ປະກອບຄວາມຮູ້ ແລະ ສະຕິປັນຍາ ບາງໂອກາດເວລາ ກໍນຳ ເອົາຄຳຜະຫຍາຍ່ອຍເຫລົ່ານີ້ ມາສັ່ງສອນ ເປັນຄະຕິເຕືອນໃຈ ໃຫ້ແກ່ລູກຫລານໄວໜຸ່ມໄວຮຽນ ແລະ ອະນຸຊົນ ບາງຄົນຍັງນຳ ໄປເປັນບົດຮຽນໃນການແຕ່ງກາບກອນ ແລະ ບົດສອນ ບົດຂັບ ບົດລຳ ນຳອີກ ຈຶ່ງໄດ້ຈັດພິມເປັນເທື່ອທີສອງ ດ້ວຍຈຳນວນ 3.000 ຫົວຕື່ມ ເພື່ອໄວ້ແຈກຢາຍ ແລະ ເຜີຍແຜ່ວັນນະກຳ ຂອງຊາດ ໃນໂອກາດທີ່ໜ່ວຍສຳຫລວດ ແລະ ປົກປັກຮັກສາ ຫນັງສືໃບລານ ລົງເຄື່ອນໄຫວຕາມທ້ອງຖິ່ນຕ່າງໆ.

ການຈັດພິມໃນເທື່ອນີ້ ກໍບໍ່ໄດ້ເພີ່ມເຕີມ ຫລືດັດແປງຂໍ້ຄວາມ ໃດໆ ພຽງແຕ່ຈັດຮູບເຫລັ້ມ ແລະ ສີສັນຕື່ມ ຊຶ່ງຮູບທັງຫມົດກໍໄດ້ ມາຈາກພາບຊີວິດຂອງຊາວບ້ານຊາວເມືອງ ທີ່ທາງໂຄງການ

ໄດ້ລົງໄປຢ້ຽມຢາມ ແລະ ຮ່ວມວຽກງານປົກປັກຮັກສາຫນັງສື
ໃບລານມາແລ້ວ.

ໂຄງການປົກປັກຮັກສາຫນັງສືໃບລານລາວ ຂໍຖືໂອກາດນີ້
ສະແດງຄວາມຂອບໃຈມາຍັງ ທ່ານອາຈານບຸນຍົກ ແສນສຸນທອນ
ທີ່ປຶກສາວິຊາການ ທີ່ໄດ້ມີຄວາມອຸດສາຫະວິນິຍະ ກ່າຍທອດ
ເນື້ອໃນອັນມີສາຣະເຫລົ່ານີ້ ມາສູ່ລູກຫລານອ່ານ.

ຂໍຂອບໃຈທີ່ມງາມສຳຫລວດ ທີ່ໄດ້ບັນທຶກພາບຈາກທ້ອງຖິ່ນ
ຕ່າງໆ ມາເປັນທີ່ລະລຶກອັນຈັບໃຈ. ຫວັງວ່າທ່ານຜູ້ອ່ານ ທີ່ໄດ້
ນຳໃຊ້ປຶ້ມເຫລົ່ານີ້ ຈະໄດ້ຮັບຄວາມບັນເທີງ ແລະ ສາລະດ້ານ
ພາສາວັນນະຄະດີອັນຍອດຍິ່ງ ຂອງຊາດລາວເຮົາ.

ວຽງຈັນ, ວັນທີ 27 ກໍລະກົດ 2000
ຫົວຫນ້າໂຄງການ

ກົງເດືອນ ເນດຕະວົງ

ຄຳນຳ

(ໃນການພິມຄັ້ງທີນຶ່ງ)

ດ້ວຍຄວາມອຸດສາຫະພາກພຽນ ທ້ອນໂຮມບ່ອນລະເລັກ
ລະນ້ອຍ ຂອງທ່ານມະຫາບຸນຍົກ ແສນສຸນທອນ ທີ່ປຶກສາວິຊາ
ການ ຂອງໂຄງການປົກປັກຮັກສາຫນັງສືໃບລານລາວ ທາງໂຄງ
ການໄດ້ນຳມາຈັດພິມເປັນປຶ້ມສຳລັບຜູ້ອ່ານທົ່ວໄປ ທັງທີ່ເປັນ
ນັກຮຽນຮູ້ ປັນຍາຊົນ ທີ່ສົນໃຈໃນກາບກອນ ສຸພາສິດບູຮານ
ອັນທີ່ບຸພພາຈານລາວເຮົາ ໄດ້ຄິດຄົ້ນຈານລົງໃນໃບລານ ເປັນ
ເວລາເທິງນານມາແລ້ວ. ເນື້ອໃນ ແລະ ຄະຕິຄຳສອນ ເຖິງຈະ
ບໍ່ເປັນເລື່ອງສືບຕໍ່ ເປັນນິທານຄົບຊຸດ ແຕ່ກໍຖືວ່າເປັນປຣັຊຍາ
ແລະ ຄະຕິທັມໃຫ້ເຮົາຮູ້ໄດ້ວ່າ ພູມປັນຍາຂອງຄົນຮຸ່ນປູ່ຍ່າ
ຕາທວດຂອງພວກເຮົາ ເພິ່ນຊ່າງເວົ້າ ຊ່າງສອນ ໂດຍທີ່ເຮັດໃຫ້
ເປັນກາບກອນ ຄະຕິທັມ ສາມາດນຳມາເປັນແບບຢ່າງອັນດີ
ໃນຍຸກປັດຈຸບັນ ແລະ ໃຫ້ແນວ ຄວາມຄິດແກ່ນັກປະດິດຄິດແຕ່ງ
ໄດ້ດີສົມຄວນ.

ໂຄງການປົກປັກຮັກສາຫນັງສືໃບລານລາວ ການຮ່ວມມື
ລາວ-ເຢຍຣະມັນ ກະຊວງກຸະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ

ຈຶ່ງເຫັນດີຈັດພິມປຶ້ມ **ຜະຫຍາຍ່ອຍ** ນີ້ຂຶ້ນ ຈຳນວນ 2.000 ຫົວ
ເພື່ອເປັນການປະກອບສ່ວນ ຊຸກຍູ້ວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າສຶກສາ
ສິລປະວັນນະຄະດີຊາດຂອງພວກເຮົາ.

ໂຄງການປົກປັກຮັກສາຫນັງສືໃບລານລາວ ຂໍຂອບໃຈ
ທ່ານ ມະຫາບຸນຍົກ ແສນສຸນທອນ ໃນການລິຈະນາ ຮຽບຮຽງ
ຄຳຜະຫຍາຍຊຸດນີ້ ແລະ ຫວັງວ່າ ຜົນສຳເລັດອັນນີ້ ຄົງເປັນ
ປະໂຫຍດແກ່ບັນດາທ່ານ ທີ່ໃຫ້ຄວາມສົນໃຈ ແລະ ນຳໃຊ້ຕາມ
ຄວາມສາມາດຂອງແຕ່ລະບຸກຄົນ.

ວຽງຈັນ, ວັນທີ 20 ມີນາ 1996
ຫົວຫນ້າໂຄງການປົກປັກຮັກສາຫນັງສືໃບລານລາວ

ດາຣາ ກັນລະຍາ

ລາບກ້ອມ ກ່ອມຜະຫຍາ

ດ້ວຍຄວາມມັກ ແລະ ຝັກໄຝ່ໃນທາງວັນນະຄະດີຊາດ ສົມທົບ ກັບວິຊາສະເພາະ ທີ່ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ອຸທິຕິນ ໃຊ້ຊີວິດໃນທາງການ ສຶກສາ ແລະ ສິດສອນໂຮງຮຽນປະລິຍັດຕິທັມ ກໍຄືໂຮງຮຽນປາລີ ສົງ ເປັນຊີວິດຈິດໃຈ ນັບແຕ່ໄດ້ສໍາເລັດການສຶກສາ ທາງດ້ານ ພຸດທະສາສະໜາ ມາເປັນເວລາເກືອບຮອດ ໔໐ ປີ.

ເມື່ອໄດ້ມາຊ່ວຍເປັນທີ່ປຶກສາ ໂຄງການປົກປັກຮັກສາ ຫນັງສືມໍລະດົກທາງພູມປັນຍາຂອງຄົນບູຮານ ກໍຄືຄໍາພີໃບລານ ລາວໃນປັດຈຸບັນ ເຮັດໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າໄດ້ມີໂອກາດຮຳຮຽນ ແລະ ໃຊ້ເວລາຫວ່າງໃນຍາມລົງສໍາຫລວດກວດກາຂັ້ນບັນຊີໃບລານ ແລະ ເຮັດການທ້ອນໂຮມປົກປັກຮັກສາ ໃນຂອບເຂດຫລາຍ ແຂວງ ຫລາຍທ້ອງຖິ່ນ ມາໄດ້ ໔-໕ ປີແລ້ວ ເຫັນວ່າຄໍາພີໃບລານ ແລະ ເອກະສານບູຮານຕ່າງໆ ແມ່ນເປັນມູນມໍລະດົກອັນລ້ຳຄ່າ ຫລາຍຄືບໍ່ໄດ້ (ບໍ່ສາມາດຕີລາຄາ) ໃນນັ້ນ ບໍ່ແມ່ນສະເພາະ ພະທັມຄໍາສັ່ງສອນ ທາງພຸດທະສາສະໜາຢ່າງດຽວ ມັນສ່ອງ ແສງເຖິງຊີວິດສັງຄົມ. ການດໍາລົງຊີວິດ ແລະ ວັດທະນະທໍາ

ປະເພນີຮີດຄອງອັນດີງາມ ໄດ້ກືກຈາລຶກ (ຈານ) ລົງໃນໃບລານ
ເຊິ່ງເມື່ອທຽບໃສ່ວິທະຍາການໃນສະໄຫມປັດຈຸບັນ ມີເກິ່ງ
໑໘ ສາດຫລືສາຂາ, ລ້ວນແຕ່ແມ່ນສິລະປະ ວິທະຍາການທີ່ຍັງ
ນຳມາປະຍຸກ ດັດແປງໃຫ້ໃຊ້ໄດ້ທຸກໂອກາດ ແລະ ເວລາ
ຫາກວ່າຈະມີການປ່ຽນແປງ ກໍແມ່ນພຽງຄຳເວົ້າ ຫລືຄຳສັບ
ທີ່ສະໄຫມນີ້ເອີ້ນວ່າ ເຕັກໂນໂລຊີເທົ່ານັ້ນ.

ໂດຍສະເພາະດ້ານວັນນະກຳ ກໍຄື ດ້ານການຂຽນກາບ
ກອນ ໂຄງສາບຕ່າງໆ ກືວ່າເປັນວັນນະຄະດີ ແລະ ປັຣຊ
ຍາອັນແຫລມຄົມ ແລະ ຄວນທີ່ລູກຫລານຜູ້ເປັນອະນຸຊົນ ຮູ້ຈັກ
ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສືບທອດຫລັກການ ວິທີວິທະຍາໃນການແຕ່ງ
ການຂຽນ ແລະ ສາມາດຕີຄວາມຫມາຍໃຫ້ທັນຍຸກ ທັນສະ
ໄຫມໄດ້.

ປື້ມ " ຜະຫຍາຍອ່ອຍ " ທົວນ້ອຍໆນີ້ ເປັນພຽງແຕ່ນຶ່ງ
ສ່ວນພັນ ຂອງປະເພດກາບກອນ ສຸພາສິດ ປັຣຊຍາ ທີ່ຄົນບູຮານ
ເພິ່ນໄດ້ຂຽນໄດ້ຈານລົງໃສ່ໃບລານໄວ້, ຂ້າພະເຈົ້າກໍພຽງແຕ່
ໄດ້ເຫັນໄດ້ອ່ານ ແລະ ໃຊ້ເວລາຫວ່າງຈາກວຽກໂອ້ລົມ ຊື້ນຳ
ລູກຫນ່ວຍ ທີ່ເຮັດການສຳຫລວດ ແລ້ວມາຂຽນໄວ້ ໄດ້ຈາກ
ບ່ອນນັ້ນແດ່ ບ່ອນນີ້ແດ່ ບາງເທື່ອກໍເຫັນໃບນຶ່ງສອງໃບ ໂດຍ

ຂໍໂທດຫຼາຍໆ

ປຶ້ມຫົວດັ່ງກ່າວ ຍັງບໍ່ສາມາດນຳ
ມາເຜີຍແຜ່ໄດ້ ເນື່ອງຈາກຍັງບໍ່
ໄດ້ຮັບການອະນຸຍາດໃຫ້ເຜີຍແຜ່
ໄດ້ຢ່າງເປັນທາງການເທື່ອ...

ດ້ວຍຄວາມຮັກແພງ